«AZƏRBAYCAN» qəzetinin 1919-cu il 5 mart (Çərşənbə günü) tarixli 129-cu nömrəsinin ADA Universitetinin dəstəyi ilə transliterasiyası

Bazel – Kovnodan [Kaunasdan] çəkilmiş olan teleqrafa nəzərən Litva qoşunlarının müvəffəqiyyəti və Fin-Eston qoşunlarının irəliləməsi münasibətilə bol-şeviklər Vilna [Vilnüs] şəhərini təxliyə edir.

* İngiltərədə həftədə 40 saat işləmək tələbi uğrunda əmələlərin tətil hərəkatı getdikcə artır.

Macarıstanda tətil

Amsterdam – Budapeştədən verilən xəbərlərdən anlaşılır ki, bütün Macarıstanda çexlərə qarşı tətil elan edilmişdir. Bu tətildə dəmiryol, ticarətxana və şəhər idarələri məmurları ilə əmələlər iştirak edirlər. Bütün işlər dayanıb, bütün mağazalar, mehmanxanalar, qəhvəxanalar bağlanmışdır.

Köln – Orta sinif spartakların üsuli-darəsindən narazı olduğundan, Düsseldorfda əhval yaxşı deyildir. Spartaklara qarşı bir çox qəzetələr, advokatlar, doktorlar, mehmanxanalar tətil elan etmişlərdir.

Almaniyada iğtişaş

Berlin – Almaniyanın bütün qitələrindən [hissələrindən] iğtişaş barəsində xəbərlər alınmaqdadır. Düsseldorf ilə Hamburqda vətəndaş müharibəsi davam edir. Şuralar Lübekdə teleqrafla telefon idarələrini əllərinə keçirmişlərdir və məqsəd də budur ki, hökumətə xəbər verməyə imkan verməsinlər. Lakin buna spartalar nail olmamışlardır. Zira məmurlar spartaklara qarşı vəziyyətlərini dəyişdirmişlərdir. Spartaklar Milli Məclis əleyhinə təbliğatda bulunurlar.

Berlində ümid edirlər ki, mərkəzi firqə yeni hökumətə daxil olmaqla hökumətin vəziyyəti möhkəmləşəcəkdir.

Tiflis, 1 mart (ingilis mətbuatı) - Bugünlərdə Paris qəzetələrində böylə məlumat var idi ki, guya sualtı qayıqlarını məhv etmək istəyirlər. Bu barədə Royter ajansı mövsuq [etibarlı] mənbədən xəbər verir ki, İngiltərə tərsanəsi sualtı qayıqları inşa edən zavodların məhv edilmək və bundan sonra sualtı ilə müharibə etməmək planını təsvib edir [bəyənir]. Əlbəttə bu tədbir beynəlmiləl müahidə [saziş] tərəfindən təsvib və təmin edilməlidir. İngiltərənin Bəhriyyə Nəzarətində bu məsələ əhəmmiyyəti haizdir [əhəmiyyət daşıyır]. Zira İngiltərənin hal-hazırda külli sualtı qayıqları vardır və bundan sonra da sualtı qayıqları inşa etmək fikrində idi.

Bavariyada Şura Cümhuriyyəti

Berlin, 23 fevral – Bavariyanın Münxen şurası iclasında şura cümhuriyyəti elan edilmişdir. İclasda qərar qoyulmuşdur ki, füqəra sinfi təslih edilsin [silahlandırılsın]. Sosializmi yeritmək və sosialist firqələrini birləşdirmək üçün komitələr intixab edilmişdir [seçilmişdir]. Şura cələsəsində [iclasında] Bavariyanın məşrutəsi [konstitusiyası] elan edilmişdir. Belə ki, daimi qoşunlar buraxılıb bunun əvəzinə kəndçilərdən qvardiya təşkil ediləcəkdir. Münxendə olan bütün qəzetə idarələri şura qoşunları tərəfindən işğal edilib Münxendə yalnız şura xəbərləri nəşr edilir.

Krakov – Polyaklarla nemeslər arasında mütarikə şəraiti [atəşkəs şərtləri] imza edildi. Bu şərait mövcibincə [bu şərtlərə əsasən] Almaniya polyaklara qarşı olan hərəkati-hərbiyyəni dayandırır. Almaniya əsgərlərinə sərhədi keçmək qadağan edilir.

QƏZETƏLƏRDƏN

Orenburq

Fevralın 29-unda verilən bolşevik simsiz teleqraf xəbərlərinə nəzərən Ural kazakları tərəfindən təzyiq edilən Qırmızı qoşun Orenburq şəhərindən çıxmışdır. Şəhər Dutov kazakları tərəfindən işğal edilmişdir.

- Yenə həman xəbərdə denilir ki, Qırmızı qoşunlar Vyatka şəhərindən çıxmışlardır. Bunlar cənub-qərb tərəfinə ricət edirlər [çəkilirlər].

- Qafqaziyadan Odessaya külli erməni qoşunları varid olmuşdur [gəlmişdir].

Hindenburqun həbsi

Berlində hökumətin əmri üzərinə feld-marşal Hindenburq və general Radek həbsə alınmışlardır.

* Şimali Qafqaziyadan bir çox bolşevik komissarları Hacı-Tərxana qaçmışlardır.

* Sabiq Xariciyyə naziri Sazonov Parisdə məlum eyləmişdir ki, Rusiyanın köhnə üsula qayıtması mümkün deyildir və kimsə bunu arzu etməz.

* Dardanel boğazı ticarət gəmiləri üçün açıqdır. Odessa ilə Yaffa arasında gəmilər hərəkatı başlanmışdır.

BAKI XƏBƏRLƏRİ

Zabrat kəndində mitinq

Şənbə günü martın biri, saat 3-də Zabrat kənd əhalisi Nəşri-Maarif məktəbi binasında ictima [yığıncaq] edərək hökumətin istefa vermək məsələsini müzakirə bə’dində [müzakirə etdikdən sonra] “Azərbaycan” qəzetəsi vasitəsilə zeyldəki [aşağıdakı] təklif ilə Azərbaycan Parlamanına müraciət etməyi təhti-qərara aldı:

Bu kimi xətrəli [təhlükəli] bir mövqedə hökumətin istefası gözləmədiyimiz bir ittifaq [hadisə] qəbilindən olduğu kimi, yeni Kabinənin təşkilini təxirə uğratmaq yaxud Kabinə təşkilində ixtilafa yol vermək son dərəcə dəli [başısoyuqluq] olduğu nöqteyi-nəzərindən yeni Kabinə təşkilində təxiri caiz görməyib, heç bir ixtilafa yol verməksizin Parlamana əksəriyyət təşkil edən mərkəz və ondan sol fraksiyalardan demokratik hökumət vücuda gətirilməsinə bəzli-məsai edilməsini [çox səy göstərilməsini] rica ediriz və əlavə olaraq vətən istiqlalını bütün maneələrə qarşı müdafiəyə hazır olmamız kimi, xəyanəti-milliyyə kimi əzim [böyük] bir cinayətə irtikab etmişlərinin [batmışların] hökumət idarəsini təsahüb etməsinə [hökumət idarəsinə sahib çıxmasına] əbədən razı olmayacağımızı da ittila [xəbər] veririk.

Sədr: Qiyas Əlizadə
Katib: Hüseynzadə Məzahir

Balaxanıda Maarif Cəmiyyəti

Neçə il əqdəm [qabaq] kəndimizdə “Qardaş birliyi” maarif cəmiyyəti adında ziyalılarımız tərəfindən bir cəmiyyət təşkil olunmuşdu. Məzkur [deyilən] ziyalılarımız öz bacardıqları qədəri maarifə xidmətdə bulundular. “Ənvər” adlı bir qiratəxana da açmışdılar, lakin məəttəəssüf [təəssüf ki], bəzi səbəblərə görə cəmiyyətimiz yarımcan, hətta bu axır vaxtlarda ölüm halətində olub, kəsbi-afiyət etməsinə [sağalmasına] heç kəs ümid etməyirdi. Fəqət srağagün mart ayının 3-ündə məzkur ziyalılarımız tərəfindən cəmiyyəti ehya etmək [diriltmək] qəsdi ilə bir ictima [iclas] qurulub, atidə [aşağıda] isimləri mündəric zatlardan [adları dərc olunan şəxslərdən] ibarət idarə intixab olunub [seçilib] təzədən işə şüru etdilər [başladılar].

Heyəti-idarə bu zatlardan ibarətdir:

Sədr: Sahib Maqsudi; katib: Həbib Cəbizadə; xəzinədar: Fətulla Hüseynzadə.

Dəmiryolunda parovozun yoldan çıxması

Sabunçu stansiyasında dəmiryol xətti bir yerindən xarab olduğuna görə parovoz yoldan çıxmışdır. İnsan tələfatı yoxdur. Bu səbəbə görə 48 nömrəli qatar 30 dəqiqə təxirə uğramışdır.

Şikayət

Üçüncü məntəqə əhalisindən 205 nəfərin imzası ilə Sentrodoma [Mərkəzi Ev Komitəsinə] bir ərizə verilərək bildirilmişdir ki, fevralın 28-ində vaqe olmuş iclasda seçkilər düz olmamışdır. Çünki, orada camaatı çox sıxışdırmışlardır. Camaat öz istədiyi adamları seçə bilməmişdir. Hətta ziyalılar iclasa iştirak etməyərək zaldan çıxmışlardır, həm də camaatın həpsinə xəbər verilmədiyindən 800 seçki[çi] əvəzinə ancaq 150 adam iştirak etmişdir.

Hadisat

Patron tutulması

3-üncü uçastokun pristavı Mollazadə Bakı qalabəyisinə [komendantına] məlum etmişdir ki, Persidski və Serkovnı küçələrin küncündə faytonda gedən bir şübhəli şəxsi tövqif [həbs] etmişdir. Axtardıqda faytondakı Qobu kəndinin əhli Yahya İsrafil oğlu olub, bir kisə patron tutulmuşdur. Məzkur [adı çəkilən] şəxs onu azad etmək üçün okolotoçnıya 200 manat pul təklif etmişdir. Pristav pulu və patronları qalabəyinə təqdim edib və rica etmişdir ki, həman pul məzkur şəxsi tövqif etmiş olan qaradavoya verilsin.

* Məlik Balaağa oğlu məlum etmişdir ki, Krasnovodsk[i] küçədə müsəlləh bədəfkarlar [silahlı cinayətkarlar] ona hücum edərək 6325 manatını qarət etmişlərdir.

3-üncü uçastok pristavı Mollazadə bədəfkarların birisinin gizləndiyini eşidərək dərhal onu axtarıb həbs eyləmişdir.

Cərimələr

Bakı qalabəyisi [Lütfəli bəy] Əmircanovun binagüzarlığı [sərəncəmi] ilə Bakı sakini Aslan Avakoviç Altunyans icazəsiz mauzer tapança gəzdirməkdə müqəssir hesab edilərək 1000 manat cərimə edilmişdir.

Şamaxı əhli Tatevos Xaçiyeviç Tarzanov icazəsiz olaraq yanında 15 dənə üçaçılan tüfəng patronu gəzdirməkdə müqəssir hesab edilərək 25 manat cəriməyə məhkum edilmişdir.

Soymaq

- 7-inci Çornıqorod küçəsində Hacıyevin 19 nömrəli evinə 5 nəfər naməlum bədəfkarlar hücum edərək ev sahibinin bütün müxəlləfatını [ev əşyalarını] qarət etmək istəmişlərdir. Həman evdə sükunət edən Bağırov öz yoldaşları ilə bədəfkarlara müqabilə göstərmək istəmişlər və bir qədər atəşdən sonra oğrulardan birisini öldürmüşlər, qalanı isə qaçmışdır.

- Zabratlı Əsli Əliyoldaş qızı 3-üncü uçastok pristavına məlum etmişdir ki, həman kəndin əhilləri Musa və Fərəc Kərbəlayı Bəhram oğlanları pəncərəsini sındırıb onun evindən 2000 manatlıq ev müxəlləfatı oğurlamışlardır. Oğrular tövqif [həbs] edilmişlərdir.

- Balaxanılı Gülziyad Eyvaz qızı polisəyə məlum etmişdir ki, o, evdə olmadığı halda naməlum bədəfkarlar onun evindən 70000 manatlıq ev müxəlləfatı və qızıl oğurlamışlardır.

Öldürmək

Martın 2-sində Kaspi Neft Cəmiyyətində işləyən İran rəiyyəti Əbdülhüseyn Əhməd oğlu xəncər yarası ilə öldürülmüşdür. Qatilləri məlum deyildir. Onları axtarmaqdan ötrü tədbirlər ittixaz edilmişdir [tədbirlər görülmüşdür].

Bələdiyyə İdarəsində

Maliyyə Nəzarəti Bələdiyyə İdarəsinə müraciətən məlum etmişdir ki, əhali miyanında [arasında] əskilmiş [köhnəlmiş] pulları yenisinə dəyişmək üçün böyük ehtiyac hiss edildiyindən Maliyyə Nəzarəti işbu düsturüləməli [təlimatı] tərtib və təsdiq etmişdir ki, ehtiyacı bərtərəf etsin [aradan qaldırsın]. Kağızın axırında Nəzarət Bələdiyyə İdarəsindən rica etmişdir ki, pul dəyişməsi məsələsini olduqca təcili surətdə qövldən feilə [sözdən əmələ] gətirsin.

Düsturüləməl

Bakı Bələdiyyə İdarəsinin və şəhər təsərrüfatı əski pullarını dəyişmək haqqındakı düsturüləməl:

1) Bakı Bələdiyyə İdarəsi və şəhər təsərrüfatı əski pulları (bon) işbu yerlərdə dəyişilməldir: a) Dövləti bankın Bakı şöbəsində; b) Xəzinədə.

2) Padşahlıq bankı əski pulları fəqət [sadəcə] xəzinə üçün məcburən dəyişməlidir. Xüsusi adamlar və xüsusi müəssisələr üçün isə mümkün dərəcədə dəyişəcəkdir.

3) Xəzinə hamısı üçün pulları dəyişəcəkdir. Belə ki, Bakıda xəzinə bir nəfər üçün qeyri-məhdud miqdarda dəyişə bilər. Gəncə xəzinəsində isə bir nəfər üçün 10.000 rublə, başqa yerlərdə isə 1000 dəyişəcəkdir.

4) Dəyişməli pullar bir pul olduğu halda yüz-yüz bağlanmalıdır.

5) Pullar yeni pullara dəyişiləcəkdir.

6) Gəncə və Zaqatala və başqa qəza xəzinələri köhnə pulları ancaq Bakı xəzinəsinə göndərib yeni pullar almalıdır.

7) 6-ıncı maddədə göstərilmiş kimi göndərilən pullar öylə bağlanmalıdır ki, içərisindəki məlum olsun və göndərən xəzinənin möhürü və ünvanı lazımdır. Hər böylə bağlı üzərində işbu imzalar olmalıdır: Xəzinədar və baş hesabdar, dəxldar [kassir] və hesapçı. Bunlar bağlı pul üçün cavabdəhəndədirlər.

8) Böylə bağlanmış bağlılar Bakı xəzinəsində açılıb təhqiq edilir.

9) Məhəlli xəzinə 7-inci maddədə göstərilən kimi bağlıları Padşahlıq bankına verir. Bank onları açmayır və məsuliyyəti də öz öhdəsinə götürməyir.

10) Qəbul edildikdə işbu pullara baxmalıdır: 10 rubləlik (Bələdiyyə İdarəsinin) və həman Bələdiyyə İdarəsinin 25 rubləliyinə və şəhər təsərrüfatının da hamı pullarına. Zira qayırma pullar çoxdur.

11) Bunları xarab etmək üçün bankla Maliyyə Nəzarəti miyanında [arasında] etilaf [razılaşma] üzrə gün təyin edilir.

12) Xarab ediləcək pullar bağlıları təhqiq edildikdən sonra işbu nümayəndələrdən mürəkkəb [ibarət] bir komisyon hüzurunda sayılır: Bank, Maliyyə Nəzarəti dəftərxanası nümayəndəsi, bon qayıran litoqrafiya, Dövləti Kontrol [Dövlət Müfəttişliyi] və Bələdiyyə İdarəsi. Kömək üçün həman müəssisələrin hesabdarları da göndərilə bilərlər.

13) 10-uncu fəsildə göstərilən pullar litoqrafiya nümayəndəsi tərəfindən təhqiq edilməlidir.

14) Böyləliklə təhqiq edildikdən sonra pullar xüsusi komisyon hüzurunda yazılır.

15) Komisyon öz işləri barəsində məzənnə tərtib verərək qayırma çıxan pullar barəsində bəratülqövl [protokol] bağlamalıdır ki, müqəssirlərə cəza verilsin.

BAKI QUBERNİYASINDA

Rüşvət almaq

Rəcəblər kəndinin əhli Məşhədi Heybət Kərbəlayı Məhəmməd oğlu qubernatora verdiyi ərizədə məlum edir ki, məzkur [adı çəkilən] kəndin yüzbaşısı onu həbs edərək 1000 manat rüşvət aldıqdan sonra azad etmişdir. Həmin işi təhqiq etmək Cavad uyezd naçalnikinə həvalə olunmuşdur.

Quldurların hücumu

Cavad uyezd naçalniki qubernatora məlum etmişdir ki, Saraytəpə uryadniki fevralın 8-ində İran sərhədinə yaxın olan Məhəmmədrzalı kəndi əhalisindən bir dəstə təşkil edib İran quldurlarının – Şahsevənlərin qətl-qarət etmələrinə imkan verməməkdən ötrü getmişdir. Həman kəndin yaxınlığında Azərbaycan Cümhuriyyətinin sərhədini keçmiş olan bir dəstə quldurlarla atışmaya başlamışlar. Quldurlardan bir nəfəri öldürülmüş və qalanları isə İran torpağına qaçmışlardır. Uryadnikin dediyinə görə, quldurlar Mil səhrasında olan kəndlərə hücum etməkdən ötrü 300 nəfərdən ibarət bir quldur dəstəsini təşkil etmişlərdir. Quldurlarla mübarizə etməkdən ötrü naçalnik tərəfindən ciddi tədbirlər ittixaz edilmişdir [tədbirlər görülmüşdür].

AZƏRBAYCANDA

Borsunludan

Gəncə qəzasının maarif müfəttişi Cavad bəy Cuvarlı cənabları 11 fevral tarixində şəhərdən çıxıb qəryələrdə [kəndlərdə] olan məktəblərə nəzarət yetirib, hər qəryələrdə camaatı məktəbə cəm edib oxumağa və təzə məktəblərin açılmasına təhris və tərğib edib [təşviq edib və rəğbətləndirib], bəzi qəryələrdə uşaqları icbarən məktəbə qoydurdu. Binəva avam müsəlman camaatı ağlayaraq iltica edirdilər [yalvarırdılar] ki, bizim əhvalımıza rəhm eylə, bizim uşaqlara yazığın gəlsin, bizim əlimizdən alıb məktəbə qoyma, çünki bu[n]ların oxumaq və məktəbə getmək vaxtı deyil, ancaq 15 yaşları var…

Müfəttiş cənabları o cümlədən Borsunlu qəryəsində camaatı məktəbə dəvətlə uşaqları oxudub və imtahan edib sonra uşaqlara bir neçə düşüncəli sözlər dedi ki:

“Oğlanlarım, sizlər oxumaqdan ötrü çalışın, oxuyun, ta ki, xoşbəxt olasınız!”

Sonra üzünü camaata tutub dedi ki:

“Ay camaat, qardaşlar! İndiyə kimi bu məktəblər olmuşdu rus əlində. Düzdür, rus hökuməti məktəblər açmışdı bizim içimizdə, lakin məhz ruslaşdırmaq politikası ilə. Amma indi, əlhəmdülllah, məktəblərdə olanlar öz müəllimlərimiz və ruhanilərimizdir. Yaxşı oxunur “Quran” dərsi və türk dilimiz və şəriətimiz. Lazımdır bundan sonra uşaqlarınızı ürəklə göndərəsiniz məktəbə və əlavə bizim hökumətimiz yeni bir hökumətdir. Bu saat bizlərə ən vacib odur ki, çalışaq mədəni olaq, yəni işə yarayan. İşə yaramaq dəxi oxumaqla olar. Gərək millətimiz oxusun, biri maşinis[t] olsun, biri teleqrafçı, biri mexanik, biri müəllim, tainki hökumətimizi öz əlimizdə saxlamağı bacaraq. Keçən zəlilanə əhvalımızı yada salıb indiki azad halımıza şükür edək, böyük nemət sanıb qədrini bilək.”

Camaat bu sözlərə qulaq asıb maarif işlərinə həvəs etməyə başladılar.

M. Ayn. Naxçıvani

GÜRCÜSTANDA

Gürcüstan Məclisi-Müəssisanı

Gürcüstan Məclisi-Müəssisanının birinci iclası martın 9-unda və ya 12-sində açılacaqdır.

Gürcü-erməni münasibatı

Gürcüstan ilə Ermənistan arasında siyasi münasibat [əlaqələr] bərpa edilmişdir. Bu yaxınlarda İrəvana Gürcüstan siyasi nümayəndəsi təyin ediləcəkdir. Tiflisdə olan erməni heyəti Tumanov başda olmaq üzrə işə başlamışdır.

Ağahüseyn Tağıyevə suiqəsd

Cümə günü fevralın 28-ində səhər saat 8-də Sululaq küçəsində “İnternasional” nömrələrində yaşayan Bakı taciri Ağahüseyn Tağıyevi beş nəfər qarətgər soymaq istəmişdir. Ağahüseynin səsinə milisionerlər gəldikdə canilər güllə ata-ata qaçmağa başlamışlar. Qarətgərlərdən ikisi tutulmuşdur. Biri ölüb, digəri qaçıb qurtara bilmədiyindən özünü öldürmüşdür.

Batumda

Məhəlli [yerli] əhali ilə bərabər fəhlələr də şəhərə qayıdıb işə başlamaqdadırlar. Əczaxana qulluqçularının tətili qurtarmışdır. Kobulet[i]də yerli polisə idarəsi Acarıstanın azadlığı üçün çalışan komitənin fəaliyyətini dayandırmışdır. Bununla belə, rəqiblər asudəcə təşviqat yapmaqdadırlar. Onlar məzkur [adı çəkilən] komitəni əhali nəzərində alçaqlatmağa çalışırlar. İngilislərə təqdim etməkdən ötrü təzə müxtirə [nota] hazırlanmışdır. Bu müxtirədə yerli əhali Cənub-Qərb Cümhuriyyətinə mülhəq olmağı [birləşməyi] tələb edirlər. Bir neçə kəndi həmin müxtirəni imza etməyə məcbur etmişlərdir. Şübhə yoxdur ki, imzalanmış bu müxtirəni, əhalinin arzusunu bəyan edici bir sənəd olmaq üzrə Sülh Konfransına göndərə çəklər.

Krımda

“Tavriçeski qolos” qəzetəsinin təşəbbüsatı ilə Vilsona və Amerika camaatına müraciətən göndəriləcək müştərək ərzi-hal [kollektiv ərizə] yüz minlərcə arvadlar tərəfindən imza edilməkdədir. Bu ərzi-halda bolşeviklər əleyhinə ediləcək mübarizə üçün müavinət göstərilməsi xahiş olunur. “Yedinaya Rossiya” cəmiyyəti də böylə bir ərzihal verəcəkdir.

İDARƏYƏ MƏKTUB

Müdir əfəndi!

Sizin dünkü nömrənizdə böylə bir fəqərə [hadisə] yazılmışdı:

“Eşitdiyimizə görə, müsəlman sosialistləri bugünlərdə Parlamanda bir deklarasiya oxuyacaqdır. Deklarasiyada müsəlman sosialistləri Rusiyanın federasiya əsası üzərində qurulması əsasını qəbul etdiklərini bəyan edəcəklərmiş. Rusiya sosialistləri ilə bu barədə etilaf [razılıq] əmələ gəlmişdir.”

Bununla bəyan edirəm ki, bu yazılan şeylər həqiqətdən kənardır. Sosialistlər fraksiyasında böylə bir qətnamə olmamışdır.

Sosialistlər fraksiyon rəisi:
S[əməd ağa] Ağamalov

İdarədən: Bu rəddiyyəni [təkzibi] kamali-məmnuniyyətlə dərc edib də qəzetəmizdə sosialistlərimiz barəsində müğayiri-həqiqət [həqiqətə zidd] bir şayiənin dərci keyfiyyətindən dolayı bəyani-etizarla [üzr istəməklə] bərabər izhari-təəssüf edirik [təəssüfümüzü bildiririk].

TEATRO VƏ MUSİQİ

“Şah İsmayıl”

Türk-Azərbaycan səhnəsi, həm opera repertuarı yeni bir əsərlə zənginləşmişdir. Cümə günü Hökumət Teatrosunda həman bu yeni əsər mövqeyi-tamaşaya qoyulacaqdır. Yeni operanın süjesi xalq arasında məşhur olan “Şah İsmayıl” nağılından götürülərək mərhum Mirzə Qədir İsmayılzadə tərəfindən yazılmışdır. Musiqi qismini isə Hacıbəyov Qardaşları müdiriyyətinin dirijoru musiqişünas Müslüm Maqomayev cənabları yazıb musiqiyə salmışdır. Müslüm bəy əfəndi məzkur [adı çəkilən] operanın üstündə çox çalışaraq repertuarımızı zənginləşdirmişlərdir.

Bu əsər səhnədə birinci dəfə oynanacaqdır və Hacıbəyov Qardaşları müdiriyyəti yeni operanın ilk dəfə təntənə və şükuhlu [xoşagələn] bir surətdə çıxması üçün tədbirlər görmüşdür.

İDARƏDƏN CAVABLAR

Şəkidə Əbdüləhəd xan Sultanzadə əfəndiyə: Bildiyimizə görə, türk tələbələri içində təhsil üçün Amerikaya getmək həvəsi indilikdə artıq yoxdur. Bu xüsusda qəzetəmizdə bir neçə münasibihal [vəziyyətə uyğun] məqalələr yazılmışdı. Türk tələbələri bu müvəqqəti “universitetsizlik” vaxtları öz ana dillərinin təhsilinə sərf etməyə çalışsalar, vətən və millətin gələcəyi üçün xidmətlər göstərməyə qadir olarlar.

Qazaxda H. Q. əfəndiyə: Yazdığınızı bərayi-təhqiqat [təhqiqat üçün] Daxiliyyə Nəzarətinə göndərdik. İmzanız məhfuzdur [gizli saxlanmışdır].

Doktor
Musa bəy Rəfiyev

Daxili əmraza [xəstəliklərə] düçar olan naxoşları qəbul etməyə başlamışdır. Səhər saat 9-11-ə kimi. Axşam saat 5-7-yə kimi. Ünvan: Armyanski, nömrə 15. Telefon 16-80.

b-37

Diş həkimi
İ. S. Tarşteynbaum

Qəbul edir saat 9-2, saat 4-7.

Dişlərə müalicə edir, ağrısız çıxarır, sadə və qızıl süni dişlər qayırır.

Sisyanovski küçədə 41 nömrəli evdə (Çadrovı küçənin küncündə, Quba meydanı yanında). Telefon nömrə 22-07.

2669

Arvad diş həkimləri
Z. A. Şexter və xanım

Dişlər ağrısız çıxarılır. Qızıl qapaq, qazma və hər növ qayırma dişlər. Dişin yaxşı qayırılması təmin olunur. Kənardan gələnlər üçün iş tezliklə görülür. Qiymətlət münasibdir. Qəbul olunur 9 - 2-yə və axşam 4 - 7-yə kimi. Voronsovski küçə 17 nömrəli evdə, paradnı qapıdan.

215

Diş həkimi S. M. Hamburq

Nikolayevski küçədə nömrə 29, Parlaman qarşısında. Telefon 5-96.

Dişlərə və ağıza müalicə edir. Kauçuk və qızıl üzərində süni dişlər qayırır. Dişləri və tükləri ağrısız çıxarır. Qızıl iş işləyir.

Qəbul edir səhər saat 9-dan 2-yə kimi; axşam saat 4-dən 7-yə kimi.

Mama Gövhər xanım

Hər gün naxoşları qəbul edir saat 9-dan 12-yə qədər. Adres: Armyanski küçədə, 13 nömrəli evdə, 1-ci mərtəbə. (Bu yaxınlarda orada xüsusi təvəllüdxana [doğum evi] açılacaqdır.)

2695

Arvad həkimi Y. A. Qirişqori

Knyaz Kropotkin namına olan sabiq Xarkov uşaq xəstəxanasının müdirinin müavini daxiliyyə və uşaq xəstəliklərini qəbul edir hər gün səhər saat 11-dən 1-ədək, axşam saat 4-dən 7-yədək. Cümə günləri fəqirləri pulsuz qəbul edir. Ünvan: Spasski küçə nömrə 33, Kamenisti küçənin küncündə.

5701 12-4

Petroqraddan gəlmiş doktor
İshaq Avetisoviç Atayans
(professor Mixaylovun müavini)

Mamalıq, qadın və urologiya naxoşluğuna mübtəla olanları qəbul etməyə başlamışdır. (Bövl [idrar] yolu azarını, köhnə və təzə süzənəyə müalicə edir.) Bövl yolunu elektrik aləti ilə müayinə edir. Hər gün saat 3-dən 6-ya kimi. Çaharşənbə günləri fəqirləri pulsuz qəbul edir. Ünvan: Kolyubakinski küçədə Parapetin küncündə ev nömrə 26.

5708 12-4

Arvad diş həkimi
M. S. İdaşkina

Naxoşları qəbul edir səhər saat 9-dan axşam saat 6-ya kimi. Ünvan: Nikolayevski küçədə 25 nömrəli evdə. Telefon 32-41.

2629

Doktor Şahnəzərov

Qayıdıb naxoşları qəbul edir: kif, süzənək və dəri azarlarını. Səhər saat 9-12-yə, axşam saat 4-7-yə. Armyanski küçə nömrə 3, Qubernskinin tinində.

2699

İtibdir

Heybət Ağakişi oğlu və Qaraş Məhəmməd oğlu. Əyninə boz pencək və kürk geymiş, 25 sinnində, uca boylu. Heybət Məşhədi Ağakişi oğlu isə əyninə kürk geymiş, 35 sinnində, orta boylu. 25 gündür ki, çöldən Bakıya gəliblər, yoxdurlar. Onların barəsində bir məlumat bilənlərdən çox xahiş edirəm ki, gəlib Suraxanski küçə nömrə 144 Əliəkbər Əliəkbərova müraciət etsinlər.

Doktor Larionovun
cərrahiyyə və arvad xəstəxanası

(Bazarnı və Qubernski küçələrinin küncündə) naxoşlar qəbulunu təzələmiş: 1) Xəstəxanada yatmaq ehtiyacı olanlar həməvəqt [həmişə]; 2) Gələn xəstələri səhər saat 9-dan gündüz saat 4-ə qədər.

Xəstəxananın həkimləri:

Arvad xəstəliklərindən: doktor V. Q. Mitrofanov. Cərrahi xəstəliklərindən: doktor A. İ. Okinşeviç, doktor Mir Əsədulla Mirqasımov.

2683

Bakı Şəhər İstiqraz Cəmiyyəti

Bununla elan edir ki, 1917-ci sənəsi dekabrın 17-də 21918 nömrəli kağız ilə Petroqraddan padşahlıq kağız pulları hazırlayan idarə tərəfindən Cəmiyyət abliqatsiyasının [istiqraz vərəqəsinin] 5 faizli 2419 nömrəli qiymətli posılkasıyla göndərilmiş olan birinci seriya müxtəlif nömrələr ilə 100 manatlıq 2324 nömrədən 2459 nömrəyədək, 500 manatlıq 2824 nömrədən 2980 nömrəyədək, 1000 manatlıq 8516 nömrədən 8859 nömrəyədək; və ikinci seriya müxtəlif nömrələr ilə 100 manatlıq 5331 nömrədən 5480 nömrəyədək, 500 manatlıq 6261 nömrədən 6430 nömrəyədək və 1000 manatlıq 1935 nömrədən 19724 nömrəyədək; 20 kuponlar və talonlar ilə cümlətan 666200 manat yolda oğurlanıb. Buna görə bu abliqatsiyaların talonu da həmçinin batildirlər. Bu abliqatsiya və talonları hər bir müəssisə yaxud xüsusi adamlar almış olsalar, İstiqraz Cəmiyyəti məsuliyyəti öz öhdəsinə almayır.

T-51

Müvəqqəti müdir:
Hacıbəyli Üzeyir

TRANSLİTERASİYA İLƏ BAĞLI QEYD VƏ ŞƏRHLƏR

Hökumət niyə istefa halındadır?

“M. Ə.”: bu imza Məhəmməd Əmin Rəsulzadəyə məxsusdur.

Təəssürat

“əz bərayi xali nəbudəni mürasilə”: “deputatlığın boş qalmaması xətrinə” (farsca)

“Üzeyir”: bu imza Üzeyir Hacıbəyliyə məxsusdur.

Sülh ətrafında

“Tan”: 1861-1942-ci illərdə Parisdə fransız dilində nəşr edilən “Le Temps” qəzeti nəzərdə tutulur.

Teleqraf xəbərləri

“Sabiq qubernator Kamal bəy və jandarma rəisi Tofiq bəy”: Türkiyənin Yozqat vilayətinin Boğazlıyan qəzasının rəisi Mehmed Kamal bəy və Yozqat vilayətinin jandarma komandiri Binbaşı Tofiq bəy nəzərdə tutulur.

Bavariya Şura Cümhuriyyəti (Bavariya Sovet Respublikası): Münxendə Fəhlə və əsgər deputatları soveti tərəfindən elan edilən dövlət. 1919-cu ildə qısa müddət mövcud olmuşdur.

“…füqəra sinfi təslih edilsin.”: qəzetdə “təslih” yerinə “təslim” getmişdir.

“Dutov kazakları”: Orenburq kazaklarının atamanı general-leytenant Aleksandr İliç Dutovun rəhbərliyi altındakı kazak qoşunları nəzərdə tutulur.

“Hindenburq”: qəzetdə “Gindenburq” kimi getmişdir.

Bakı xəbərləri

“Persidski”: Bakıda indiki Murtuza Muxtarov küçəsi.

“Serkovnı”: Bakıda indiki Vidadi küçəsi.

“Krasnovodski”: Bakıda indiki Səməd Vurğun küçəsi.

“7-ci Çornıqorod”: Bakıda indiki Ayaz İsmayılov küçəsi.

“…böyük ehtiyac hiss edildiyindən…”: “ehtiyac” yerinə qəzetdə “ehtiyat” getmişdir.

Bakı quberniyasında

“uryadnik”: qəzalarda xidmət edən kiçik rütbəli polis.

Azərbaycanda

“Borsunludan”: Goranboy rayonunun Borsunlu kəndi nəzərdə tutulur.

Gürcüstanda

“Cənub-Qərb Cümhuriyyəti”: 1918-1919-cu illərdə cənub-qərbi Qafqazda təsis edilmiş Cənub-Qərbi Qafqaz Respublikası (Qars Demokratik Respublikası) nəzərdə tutulur.

REGİONLAR

Naxçıvan şəhərinin su təminatı yaxşılaşır

Muxtar respublikada Sahibkarlığın İnkişafı Fondu tərəfindən 4 ay ərzində 13 layihə maliyyələşdirilib

Naxçıvan Su-Kanalizasiya İdarəsi tərəfindən Naxçıvan şəhərinin müxtəlif istiqamətlərində quraşdırılmış siyirtmələrin təmiri və ya yenisi ilə əvəz edilməsi prosesi həyata keçirilir.

İdarədən bildirilib ki, mayın 16-dan etibarən şəhərin 10-cu küçəsi, Qaraxanbəyli kəndi və Əliabad-Naxçıvan dairəvi avtomobil yolunda müvafiq işlər görülüb. Təmir-yenilənmə tədbirləri çərçivəsində Əliabad qəsəbəsində də iki siyirtmə təmir olunub. Əhalinin su təminatında fasilələrin yaranmaması üçün təmir işləri gecə saatlarında aparılır.

AZƏRTAC-ın muxtar respublikaya aid yaydığı başqa bir xəbərdə bildirilir ki, özəl sektora dövlət dəstəyi çərçivəsində Naxçıvan MR-də Sahibkarlığın İnkişafı Fondu cari ilin ilk 4 ayı ərzində 13 layihəni maliyyələşdirib.

Naxçıvan Muxtar Respublikası İqtisadiyyat Nazirliyinin Mətbuat xidmətinin məlumatına görə, həmin layihələrin maliyyələşdirilməsinə 284 min manat vəsait sərf olunub. Bu da ötən ilin eyni dövrü ilə müqayisədə 2,7 dəfə çoxdur. Cari ilin 4 ayı ərzində qaytarılan kreditlərin həcmi 2,3 milyon manat olub. Bu, 2023-cü ilin eyni dövrü ilə müqayisədə 42,8 faiz çoxdur.

Bu ilin 4 ayı ərzində 401,1 min manat vaxtı keçmiş kredit vəsaitinin ödənilməsi təmin edilib ki, bu da 2023-cü ilin eyni dövrü ilə müqayisədə 2,9 dəfə artıqdır.

GDU rəhbərliyi ilə tələbələrin görüşü keçirilmişdir

Gəncə Dövlət Universitetində (GDU) 2023-2024-cü tədris ilinin yaz semestr imtahanlarına hazırlıqla bağlı tələbələrlə görüş keçirilmişdir.

Görüşdə universitetin rektoru professor Yusif Yusibov çıxış edərək diqqətə çatdırmışdır ki, imtahanqabağı ənənə halını alan görüşün keçirilməsində əsas məqsəd tələbələrin imtahanlara hazırlıq səviyyəsini öyrənmək, imtahanlarla bağlı çətinlik və problemlərini dinləmək, imtahanlara hazırlıq prosesində qarşıya çıxa biləcək çətinliklərin operativ həllinə nail olmaqdır.

Sonra universitetin tədris məsələləri üzrə prorektoru Şahin Xurşudov çıxış edərək imtahanların keçirilmə qaydaları barədə ətraflı məlumat vermişdir. Prorektor bildirmişdir ki, universitetdə imtahan sessiyasının mövcud əsasnaməyə uyğun keçirilməsi üçün lazımi şərait və imtahanların gedişinə operativ nəzarəti, tələbələrin biliyinin qiymətləndirilməsində şəffaflığı təmin etmək üçün imtahan qərargahı və apellyasiya komissiyası yaradılmışdır. O da diqqətə çatdırılmşdır ki, imtahanlar yazılı test üsulu ilə, pilot layihə olaraq biologiya müəllimliyi ixtisasında şifahi, yaradıcılıq tələb edən ixtisaslarda isə qabiliyyət imtahanı formasında keçiriləcək. Sessiya zamanı üzürlü səbəbdən imtahanda iştirak etməyən və akademik borcu yaranmış tələbələrə təkrar imtahan vermək üçün şəraitin yaradılması nəzərdə tutulmuşdur.

Görüşdə rektor tələbələrin imtahanlarla bağlı təkliflərini dinləmiş və tələbələrin müraciəti əsasında bir sıra güzəştlərin tətbiq olunacağını qeyd etmişdir.

Sabir ƏLİYEV,
"Azərbaycan"

Şəki Xan sarayı bərpa olunacaq

Şəki Xan sarayının bərpa edilməsi ilə bağlı işlərə başlanılıb. Bunu Dövlət Turizm Agentliyi yanında Qoruqları İdarəetmə Mərkəzinin İdarə Heyətinin sədri Murad Ağabəyli bildirib.

2700 ildən çox yaşı olan Şəki Azərbaycanın qədim şəhərlərindən olmaqla yanaşı, tarixi abidələri, sənətkarlığı, mətbəxi ilə də dünyada seçilir. Bu şəhərin hər küçəsində, hər məhəlləsində bir tarix yatır desək, yanılmarıq. Qeyd edək ki, təkcə "Yuxarı Baş" Milli Tarix-Memarlıq Qoruğunun ərazisində 83 memarlıq abidəsi mühafizə olunur. Onlardan biri turistlərin də böyük diqqət göstərdiyi Şəki Xan sarayıdır.

"Yuxarı Baş" Milli Tarix-Memarlıq Qoruğunun ərazisində bir neçə tarixi abidə var. Lakin onların sırasında Xan sarayı bütün xüsusiyyət və parametrlərinə görə fərqlənir. Bu abidə dünya memarlıq abidəsi statusuna malikdir. O cümlədən dünya turizm marşrut və kataloqlarında ön sırada dayanır. Qeyd edək ki, bu tarixi abidə 2000-ci illərdə restavrasiya olunub və ötən dövrdə heç bir iş görülməyib. Ona görə də mütəxəssislər bildirirlər ki, tarixi abidənin yenidən bərpa və restavrasiyaya ehtiyacı var.

Dövlət Turizm Agentliyi yanında Qoruqları İdarəetmə Mərkəzinin İdarə Heyətinin sədri Murad Ağabəyli bildirib ki, 25 ilə yaxın müddətdə bu tarixi abidədə heç bir bərpa işi aparılmadığından istər-istəməz aşınma və dəyişikliklər baş verir: "Biz Xan sarayının bərpa edilməsi ilə bağlı ümumi işlərə başlamışıq. Bundan öncəki bərpa işləri zamanı istifadə olunan sənədlər, yerli və xarici ekspertlər prosesə cəlb olunub. Ekspertlərin iştirakı ilə biz növbəti mərhələdə Xan sarayını hansı formada bərpa edəcəyimiz barədə yekun fikrə gəlmək istəyirik".

Murad Ağabəyli onu da əlavə edir ki, ötən ilə nisbətən bu il turistlərin "Yuxarı Baş" Milli Tarix-Memarlıq Qoruğuna, xüsusən Xan sarayına səfərində 44 faiz artım müşahidə olunur. Müsahibimiz onu da diqqətə çatdırdı ki, yaxın vaxtlarda qoruq ərazisində bərpa olunan bir neçə tarixi abidədə işlər tamamlanacaq və onlar da hazır olacaq.

İndi Cəlilabad təkcə taxıl və üzüm diyarı deyil

Rayon həm də nübar məhsulları ilə tanınır

1969-cu ilin iyul ayında Azərbaycana rəhbər seçilən Heydər Əliyev bütün rayonlar kimi, Cəlilabadın da sosial-iqtisadi inkişafını diqqət mərkəzində saxlayırdı. Rayon qısa müddət ərzində taxılçılıq, üzümçülük və digər kənd təsərrüfatı məhsulları istehsalında möhtəşəm nəticələr qazandı. Paralel olaraq rayonda emal, xüsusən üzüm emalı sənayesi inkişaf etməyə başladı.

1981-ci il sentyabrın 11-də Heydər Əliyevin Cəlilabada səfəri zamanı rayon sakinləri ilə görüşündə danışdığı bir əhvalat qədim diyarın dünənini və bu gününü güzgü kimi əks etdirir: "Vaxtilə buralar səhranı xatırladırdı. İndi isə rayona gəlib ucu-bucağı görünməyən üzüm bağlarını görəndə adam heyrətə gəlir. Kəhraba salxımlı üzüm plantasiyaları göz oxşayır. Cəlilabad ölkədə ən böyük üzümçülük rayonlarından biridir. Sizin yetişdirdiyiniz "Kişmişi" üzümü bütün ölkədə şöhrət qazanmışdır".

Sözünə davam edən Heydər Əliyev sonra demişdir: "Bilirsiniz, mən Cəlilabada gələndə Ermənistan KP MK-nın birinci katibi Karen Dəmirçyan mənə zəng edib dedi: "Heydər Əliyeviç, mən Azərbaycanı sosializm yarışına dəvət edirəm. Ermənistan bu yarışda 250 min ton üzüm yığıb təhvil verməyi öhdəsinə götürüb. Əgər Azərbaycan bu qədər üzüm yığıb təhvil verə bilərsə, bizimlə yarışa bilərsə, gəlin yarışaq". Siz bilirsiniz, mən ona nə cavab verdim? Mən gülə-gülə ona dedim: "Karen, sosializm yarışına girmək çox yaxşı ideyadır, mən bunu alqışlayıram. Amma sən Azərbaycanla yarışa girməzdən əvvəl, bizim Cəlilabad rayonu var, həmin rayonla yarışa gir. Sən deyirsən ki, Ermənistan 250 min ton üzüm yığmağı öhdəlik götürüb, amma təkcə Cəlilabad rayonu bu il 300 min ton üzüm yığıb dövlətə təhvil verəcək". Bu sözlərdən sonra Karen Dəmirçyan heç nə deməyib dəstəyi asdı. Axı nə deyə bilərdi?! Ona görə mən sizin bu şücaətinizlə fəxr edirəm. Cəlilabad zəhmətkeşlərinin əməyi ilə qürur duyuram".

Kənd təsərrüfatı məhsullarının - taxılın, üzümün, digər bitkilərin istehsalı artdıqca rayonun, habelə cəlilabadlıların gəliri durmadan yüksəldi. Həmin gəlirlə rayonun mərkəzində, qəsəbə və kəndlərdə tikinti-quruculuq işləri genişləndi. Cəlilabad şəhərinin siması tanınmaz dərəcədə dəyişdi. Yeni ictimai binalar, yaşayış evləri, sosial əhəmiyyətli obyektlər inşa olundu, parklar, bağlar, xiyabanlar salındı, yollara, küçələrə asfalt döşəndi. Belə bir yüksəlişin, inkişafın nəticəsində yüzlərlə qabaqcıl əmək adamı o dövrün böyük mükafatlarına, fəxri adlarına layiq görüldü. Cəlilabadın hüsnünə şairlər şeirlər yazdılar, bəstəkarlar nəğmələr bəstələdilər.

İndi zaman başqadır. Nə Azərbaycan həmin Azərbaycan, nə də Cəlilabad həmin Cəlilabaddır. Ölkəmiz müstəqil, dövlətimiz güclü, xalqımız qalibdir. Elə Cəlilabad da tam dəyişib. Kəndli torpağının sahibidir, nə əkib-becərəcəyini özü seçir. Şəhərli isə hər cəhətdən rahatlığa çatıb. İş yeri, qaz, işıq, su problemi yoxdur. Çünki 2003-cü ilin oktyabrında prezident seçilən İlham Əliyev varislik missiyasını üzərinə götürərək Heydər Əliyev kursunu ilk gündən uğurla davam etdirir. Qəbul olunan regional inkişaf dövlət proqramlarının icrası sayəsində Cəlilabadda yeni istehsal müəssisələri, təhsil, səhiyyə, mədəniyyət ocaqları inşa edilib, yollar çəkilib, sosial məsələlərin həlli ilə bağlı müxtəlif layihələr həyata keçirilib, sahibkarlığa geniş meydan verilib.

Cəlilabad torpağı münbitdir, məhsuldardır. 90-cı illərdən sonra bir neçə fermer kartof yetişdirmək fikrinə düşdü. Bu məqsədlə Rusiya Federasiyasından toxumluq kartof gətirdilər. Maşlıq kəndi zonasında hələ birinci il yüksək məhsul əldə olundu və yetişdirilən kartof münasib qiymətə satıldığından yaxşı gəlir verdi. Növbəti illərdə daha çox mülkiyyətçi kartofçuluqla məşğul olmağa başladı. Nəticədə kartofçuluq rayonda taxılçılıqla bərabər mühüm sahələrdən birinə çevrildi. Yetişdirilən kartofun mühüm bir hissəsi nübar məhsul kimi qonşu Rusiyanın müxtəlif şəhərlərinə göndərildi. Nübar məhsul istehsalçıya yaxşı qazanc verdiyindən kartof istehsalçıları daha tez məhsul yetişdirmək üçün yeni texnologiyalar tətbiq etdilər. Sellofan örtüklü karkaslar altında kartof yetişdirmək üsulu illər keçdikcə daha da genişləndirildi. Bu yolla aprel ayının əvvəlində yığılan məhsul satışa çıxarıldı.

Çiyələkçilik buranın kənd təsərrüfatı üçün nisbətən yeni sahədir. Çiyələk müstəqilliyimiz dövründə, necə deyərlər, kəndli öz pay torpağının ağası olduğu vaxtdan əkilməyə başlanıb. Ondan əvvəl tək-tək adamlar həyətyanı sahələrində şəxsi istifadə üçün çiyələk yetişdirirdilər. Rayonun təcrübəli fermerləri yalnız torpaq islahatından sonra bu sahəyə diqqət yetirmişlər. Əvvəl-əvvəl qardaş Türkiyədən çiyələk şitilləri gətirib əkmişlər. Bu sahədə türkiyəli mütəxəssislərin məsləhət və tövsiyələri onların köməyinə gəlib. Bəzi sahibkarlar isə həmin mütəxəssisləri Cəlilabada dəvət edib. Münbit torpaq, münasib iqlim şəraiti çiyələk yetişdirmək üçün buranın yaxşı məkan olduğunu qısa vaxt ərzində təsdiqləyib. Fermerlər çiyələkçiliyin gəlirli olduğunu görüb, ilbəil onun sahəsini artırıblar. ABŞ, İtaliya, İspaniya kimi ölkələrdən rayona yeni məhsuldar çiyələk sortları gətirilib. İmkanlı sahibkarlar məhsul saxlamaq üçün soyuducu kameralar, saxlama anbarları tikiblər.

Üzümçülük sahəsində isə rayonun keçmiş şöhrətini qaytarmaq üçün ardıcıl tədbirlər görülüb. Hazırda rayon üzrə 1410 hektar üzüm bağı var ki, onun da 880 hektarında süfrə üzümü yetişdirilir. Satış bazarı çoxaldıqca fermerlər bu sahəyə də diqqəti artırırlar. Yetişdirilən məhsul isə daxili bazarla yanaşı, qonşu ölkələrə də ixrac edilir.

2000-ci illərin əvvəllərində Fransadan rayona gətirilən "Prima", "Kaberne", "Savnion", "Kardinal" və digər üzüm sortları Cəlilabad şəraitində çox yaxşı nəticələr verir. Belə ki, münbit torpaq, bol günəş işığı, hərarət, bir də işgüzar adamların səyi nəticəsində salınan yeni bağlar nəzərdə tutulduğundan xeyli öncə, yəni tənəklər əkiləndən 2 il sonra bara düşmüşdür. Xarici sortlarla yanaşı, bu gün rayonda "Mahmudu", "Ağ kişmişi", "Qara kişmişi" və başqa yerli süfrə üzümü sortları da yetişdirilir.

İndi Cəlilabadda çöl işlərinin qızğın vaxtıdır. Bir tərəfdə kartof, digər tərəfdə çiyələk yığılır. Hələlik hər iki məhsulun sellofan örtüklər altında yetişdirilənləri toplanılır. Rayon ərazisində becərilən 580 hektar çiyələyin 380 hektarı bu üsulla yetişdirilir. Bir neçə gün əvvələdək sellofan örtük altında yetişdirilən 680 hektar sahədən 11 min 500 tondan çox nübar kartof da tədarük edilib. Həmin məhsulun 10 min tonu ixrac olunub.

Rayonun ikinci şəhəri olan Göytəpədə məhsul yığımının gedişi ilə maraqlandıq. Şəhər bələdiyyəsinin sədri İlqar Həsənovun dediklərindən məlum oldu ki, 3 min 500 təsərrüfatdan ibarət olan şəhərin əhalisi 15,5 min nəfərdir. Onların öhdəsində 1055 hektarlıq pay torpaq sahələri mövcuddur. Həmin ərazilərdə taxıl, kartof, çiyələk əkib-becərirlər. 700 fermer bu il 250 hektarda taxıl, 500 hektarda çiyələk, 100 hektarda kartof, 50 hektarda üzüm, 50 hektarda vələmir, 50 hektarda noxud, 30 hektarda qarğıdalı və 25 hektarda sarımsaq yetişdirirlər.

Şəhər ərazisində ən işgüzar fermerlərdən biri Mirağa Həsənovdur. O, 5 hektardan çox sahədə müasir istixana təsərrüfatı yaradıb. Şri-Lankadan gətirdiyi kokos qabığı çiyələyi daha dadlı və keyfiyyətli edir. Təsərrüfatda torpaq əvəzinə yalnız kokos qabığından istifadə edilir. Yeni texnologiyanın tətbiqi nəticəsində noyabrdan növbəti ilin aprelinədək "Mrano" sortundan olan çiyələk yığılaraq əsasən Rusiya bazarlarına göndərilir. Amma Rusiya ilə Ukrayna arasında müharibə getdiyindən əhalinin alıcılıq qabiliyyəti aşağı düşmüşdür. Buna görə satış qiyməti fermerləri, o cümlədən M.Həsənovu qane etmir.

Taxılçılar da bu il yüksək məhsul gözləyirlər. Onlar keçən ilin payızında 66 min 230 hektara toxum əkmişlər ki, onun da 56 min 580 hektarı buğda, 9 min 650 hektarı arpadır. Yanvar ayında bir neçə dəfə qarın, fevral-mart aylarında yağışların yağması bitkilərin inkişafına müsbət təsir göstərmişdir. Bununla yanaşı, fermerlər sahələrə yemləmə gübrəsini vaxtında vermiş, ziyanvericilərə, habelə alaq otlarına qarşı mübarizə tədbirlərinə keyfiyyətlə əməl etmişlər. May ayının 8 və 9-da yağan yağışlar isə zəmilərin muradını vermişdir. Dəmyə şəraitində becərilən taxıl sahələri doyunca dən suyu içmişdir. Bunların nəticəsi olaraq builki biçində keçənildəkindən xeyli artıq məhsul əldə olunacağı gözlənilir.

Kənd təsərrüfatı ilə yanaşı, rayonda tikinti-quruculuq, abadlıq işləri də öz ahəngi ilə davam edir. Son iki ildə Cəlilabad şəhərində 56, Göytəpə şəhərində 18 küçəyə asfalt döşənmiş, piyadalar üçün səkilər salınmışdır. Rayonun qəsəbə və kəndlərinə gedən yolların yenidən qurulması əhali tərəfindən rəğbətlə qarşılanır. Sakinlərin hər bir təklif və rəyi rayon rəhbərliyi tərəfindən nəzərə alınır, imkan daxilində həll edilir.

Bununla belə, rayonda həllini gözləyən bir sıra problemlər də mövcuddur. Məsələn, nə qədər qəribə də olsa, 63 kənd hələ qazlaşdırılmayıb, 88 kəndin elektrik təsərrüfatının yenilənməsinə ehtiyac var, Cəlilabad şəhərində ümumi uzunluğu 90, Göytəpə şəhərində isə 47 kilometr olan küçələrə asfalt döşənməyib, 30 kəndin ümumi uzunluğu 171 kilometr olan yolları da asfalt gözləyir, 85 kənd isə içməli sudan korluq çəkir.

Əmin olmaq istərdik ki, əlaqədar mərkəzi təşkilatlar ölkənin böyük kənd təsərrüfatı rayonu olan Cəlilabaddakı bu problemlərin həllinə kömək göstərəcəklər. Cəlilabadlılar çox zəhmətkeşdirlər. Ən azından bu səbəbə onları qazsız, susuz, yolsuz qoymaq insafdan deyil.

Seyran CAVADOV,
"Azərbaycan"

Şabranın 3 kəndini birləşdirən yol təmir edilir

Prezidentin sərəncamına uyğun olaraq, Azərbaycan Avtomobil Yolları Dövlət Agentliyi (AAYDA) Şabran rayonunda 4 min əhalinin yaşadığı 3 yaşayış məntəqəsini birləşdirən Gəndob-Xaçmaz-Yalama-Rusiya Federasiyası ilə dövlət sərhədi avtomobil yolunun 11-ci km-dən ayrılan Ağalıq-Daşlıyataq-Günəşli avtomobil yolunun əsaslı təmirini davam etdirir.

Uzunluğu 11,5 kilometr olan avtomobil yolu uzun müddət təmir olunmadan istifadə edildiyindən və təbii faktorların təsirindən yararsız vəziyyətdə idi. Bu səbəbdən əsaslı şəkildə yenidən qurulmasına və bərpasına ehtiyac yaranan yollar 4-cü texniki dərəcəyə uyğun təkmilləşdirilir. Yolların eni 10 metrə qədər genişləndirilir.

AAYDA tərəfindən "İnşaat Norma və Qaydaları"nın tələblərinə əsasən, layihə üzrə torpaq işləri, qazma, yolun normativ eninin alınması üçün genişləndirmə və yol əsasının tikintisi işləri görülüb. Texnoloji ardıcıllığa uyğun olaraq, hazırda yola yeni asfalt-beton örtüyünün döşənməsi işləri yerinə yetirilir.

Görülən işlərə paralel olaraq, yolboyu suların ötürülməsi məqsədilə zəruri yerlərdə suötürücü boruların tikintisi işləri də icra olunub.

Layihə üzrə "Xan arxı" kanalı üzərində körpünün cari təmiri də nəzərdə tutulub. Layihənin sonuncu mərhələsində hərəkətin normal təşkili üçün yol nişanlarının, km göstəricilərinin quraşdırılması, yolcizgi və yolgöstərici xətlərin çəkilməsi işləri aparılacaq.

Bütün işlər tərtib olunmuş qrafikə uyğun şəkildə icra edilir. İşlərin vaxtında yekunlaşdırılması üçün əraziyə lazımi sayda canlı qüvvə və texnika cəlb olunub.

Akif ƏLİYEV,
"Azərbaycan"